

Strukturalne i regionalne aspekty międzynarodowych cykli koniunkturalnych

Globalizacja czyni świat silniej powiązaniem. Kryzys w jednym kraju może rozprzestrzenić się na inne kraje w regionie, czy wręcz na cały świat. Siła tych powiązań jest uzależniona od mechanizmów transmisyjnych, które pozwalają na zarażanie się krajów koniunkturą. Z tych powodów nowoczesna polityka ekonomiczna wymaga sporej dozy koordynacji pomiędzy rządami różnych krajów. Ponadto, w chili obecnej 19 krajów Unii Europejskiej tworzy unię walutową, w ramach której kontrolę nad polityką pieniężną przejął Europejski Bank Centralny (EBC). Władze EBC decydują o kształcie polityki pieniężnej i walutowej, która jest jednolita dla wszystkich krajów członkowskich. W sytuacji, gdy część krajów przechodzi fazę ożywienia, a część fazę recesji, władze EBC nie są w stanie zaaplikować polityki, która byłaby optymalnym rozwiązaniem dla każdego z krajów. Jeżeli władze EBC zdecydują się zwiększyć podaż pieniądza, to z jednej strony będzie to prowadzić do spadku bezrobocia w krajach przechodzących recesję, natomiast z drugiej wzrostu inflacji w krajach doświadczających recesji. Oznacza to, że Europejski Bank Centralny może skutecznie prowadzić politykę pieniężną jedynie, gdy kraje członkowskie przechodzą okresy recesji i ożywienia w tym samym czasie.

Z tych względów niniejszy projekt podejmuje problem sektorowych i regionalnych cykli koniunkturalnych – oceny stopnia współzmienności aktywności gospodarczej w krajach Unii Europejskiej. Analiza synchronizacji cykli koniunkturalnych pozwala na określenie, które kraje powinny zawiązać ze sobą unię walutową – i oddać możliwość prowadzenia niezależnej polityki pieniężnej instytucji ponadnarodowej. Tylko kraje charakteryzujące się wspólnym cyklem koniunkturalnym będą odnosić korzyści netto z tytułu uczestnictwa w unii walutowej. Dodatkowo, wiedza na temat regionalnych cykli koniunkturalnych może pomóc w projektowaniu sposobów koordynacji polityki makroekonomicznej w skali międzynarodowej.

W ramach projektu z wykorzystaniem Bayesowskiego modelu czynnikowego opracowane zostaną miary stopnia synchronizacji cykli koniunkturalnych na poziomie sektorowym i regionalnym. Uzyskane miary pozwolą ocenić w ramach jakich grup krajów korzystnym jest przyjęcie wspólnej waluty. Miary pozwolą także na analizę ewolucji międzynarodowych cykli koniunkturalnych w czasie oraz pozwolą sformułować predykcje na temat wpływu kryzysów na regionalne ugrupowania czy nawet gospodarkę globalną. Uzyskane wyniki pozwolą także na obiektywną ocenę tego czy Polska powinna przyłączyć do strefy euro – czy Europejski Bank Centralny może prowadzić politykę pieniężną korzystną z punktu widzenia Polski?

Ponadto w ramach projektu przeanalizowane zostaną mechanizmy transmisyjne sektorowych regionalnych cykli koniunkturalnych. Mechanizmy transmisyjne zostaną poddane szeregowi testów z wykorzystaniem Bayesowskiego łączenia wiedzy po modelach oraz estymatora Moral-Benito. Pozwoli to na określenie, które z potencjalnych mechanizmów transmisyjnych rzeczywiście oddziałują na cykle koniunkturalne, a także jaki jest kierunek oraz siła ich oddziaływania. Analizie zostaną także poddane związki pomiędzy poszczególnymi mechanizmami transmisyjnymi międzynarodowych cykli koniunkturalnych. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy niestabilna sytuacja polityczna może prowadzić do zmian instytucjonalnych i ekonomicznych prowadzących do eliminacji europejskiego cyklu koniunkturalnego. Na tej podstawie możliwym będzie wysunięcie dalej posuniętych wniosków na temat potencjalnych korzyści dla Polski z tytułu uczestnictwa w strefie euro.